

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring - forslag til nytt direktiv for bygningers energiytelse (EBPD)

Høringens saksnummer: 21/2412

Høring: Høring - forslag til nytt direktiv for bygningers energiytelse (EBPD)

Levert: 28.02.2022 16:30:19

Svartype:

Jeg svarte som: Arbeidsgiverorganisasjon

Avsender: Nelfo

Kontaktperson: Andreas Strømsheim-Aamodt

Kontakt e-post: andreas.aamodt@nelfo.no

Høring - forslag til nytt direktiv for bygningers energiytelse (EBPD)

Innspill fra Nelfo

Nelfo viser til høringsbrev datert 20. desember 2021 og ønsker med dette å gi våre synspunkter til forslag til nytt direktiv for bygningers energiytelse (EPBD) 2021/802, med henblikk på OEDs forberedelse av saken i EØS-prosessen.

Nelfo er generelt positive til direktivets innhold, og vi håper på en snarlig innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen og norsk lovverk etter vedtak i EU.

I det nedenstående gir vi noen utdypende innspill til noen konkrete forhold i direktivet som vi mener krever nasjonale forberedelser og tilpasninger.

Norge må raskest mulig innlemme relevante direktiver som et ledd i forberedelsene til det nye direktivforslaget

Vedtaket av det opprinnelige bygningsenergidirektivet (2002/91EC) markerte på mange måter starten på den ambisiøse satsningen på energieffektivisering som EU har i dag. Forslaget som nå er på høring, inngår i et større rammeverk av direktiver som i sum skal bidra til realiseringen av EUs energi- og klimamål. Som følge av det opprinnelige bygningsenergidirektivet, sammen med senere komplementær lovgivning gitt i energitjenstedirektivet (2006), revidert bygningsenergidirektiv (2010), energieffektiviseringsdirektivet (2012), endringsdirektiv for bygningsenergidirektivet (2018) og endringsdirektiv for energieffektiviseringsdirektivet (2018), har EU evnet å realisere store

energibesparelser, redusert sin importavhengighet av energi, samt skapt velfungerende markeder for energieffektivisering og lokal energiproduksjon som tilfører EU stor verdiskaping og sysselsetting.

Med unntak av det opprinnelige bygningsenergidirektivet fra 2002 har ingen av disse direktivene blitt innlemmet EØS-avtalen. Norge har også valgt å ikke gjennomføre direktivenes bestemmelser i norsk lovgivning, der konsekvensen er at Norge i dag ikke har en strukturert og fremoverlent satsing på energieffektivisering. Det fører igjen til en svekket kraftbalanse, der bl.a. Statnett forventer at Sør-Norge vil ha et behov for import av elektrisitet allerede i 2026. (Kilde: Statnett. *Kortsiktig Markedsanalyse 2021-26*. Desember 2021) Norge har i tillegg gått glipp av verdiskaping og arbeidsplasser, og ligger i dag langt etter EU i utviklingen av markeder og forretningsmodeller innen gode sluttbrukerløsninger for energi.

Nelfo anbefaler derfor at Norge implementerer alle EUs relevante rettsakter for effektiv sluttbruk av energi, uavhengig av hvilken status de ulike rettsaktene har i EØS-prosessen.

Norge må utforme en nasjonal plan for energirehabilitering av bygninger

Forslaget til direktiv fastsetter at medlemsstatene skal etablere en nasjonal rehabiliteringsplan for å sikre en energieffektiv og dekarbonisert bygningsmasse innen 2050. Denne bestemmelsen er et sentralt element i EUs «grønn renovasjonsbølge»-strategi som har som mål å utløse store energibesparelser, sysselsetting og verdiskaping.

Med dette forslaget skjerper EU gjeldene bestemmelser om nasjonale planer som er forankret i det reviderte bygningsenergidirektivet (2010) og endringsdirektivet (2018). Nelfo er positive til forslaget og mener det er særlig relevant for Norge. I Norge har Stortinget bedt regjeringen utrede et mål om å redusere energibruken i bygg med 10 TWh innen 2030, og regjeringen har varslet at den skal legge fram en strategi for å svare på bestillingen. Nelfo håper at strategien vil bli lagt frem så raskt som mulig, og at regjeringen raskt kommer i gang med å utvide den kommende strategien med måltall og handlingsplaner mot 2040 og 2050.

Norge bør utforme en nasjonal standard for bygningers energiytelse i tråd med relevante europeiske standarder

Nelfo støtter direktivets forslag om fastsettelse av energikrav i bygg med mål om å oppnå kostnadsoptimalitet. Ifølge forslaget til revidert direktiv skal minimumskrav til energiytelse fastsettes på bakgrunn av en nasjonal beregningsmetode. Ifølge endringsdirektivets annex 1 skal metoden baseres på nasjonale vedlegg til ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1, and 52018-1. Norges nasjonale beregningsstandard NS 3031 ble trukket tilbake den

1.februar 2018, fordi den var i konflikt med europeiske standarder. NS 3031 må altså revideres for å tilpasses europeiske standarder for beregning av bygningers energiytelse.

Nelfo mener det er viktig at Norge så raskt som mulig får på plass en ny beregningsstandard for bygningers energiytelse. Det er også behov for å utarbeide nasjonale vedlegg til de europeiske standardene nevnt over. Disse vedleggene inneholder en rekke viktige forutsetninger for beregning av bygningers energiytelse, herunder primærenergifaktorer.

EU bør gjøre primærenergi til en valgfri måleindikator i utformingen av energikrav og energimerke for bygg

Ifølge det reviderte direktivet skal energiytelsen i bygninger uttrykkes i primærenergi, både når det gjelder fastsettelse av nasjonale energikrav og ved utforming av energiattester for bygg. Hensikten med primærenergiberegninger er å skape insentiver til utvikling av en mer effektiv verdikjede i energiforsyningen. En beregning av primærenergibehov gjøres ved bruk av en vektingsfaktor for primærenergi. Det finnes standardiserte metoder for fastsettelse av vektingsfaktorer, men det finnes ingen objektive metoder for valg av forutsetninger som må legges til grunn for beregning av faktorer.

Indirekte regulering av en verdikjede ved bruk av vektingsfaktorer fungerer ikke fordi den straffer alle former for produksjon av en energivare likt (uavhengig om produksjonsmetoden er energieffektive, fornybare og/eller klimavennlige). Indirekte regulering av miljøkonsekvenser bryter med forurenser-betaler-prinsippet, som ligger til grunn for norsk energi- og klimapolitikk. Nelfo er derfor svært kritiske til bruk av primærenergibehov som måleindikator i energikrav og energimerke i bygg. Vi anbefaler derfor OED å bidra til at direktivet gir medlemslandene større frihet i valg av måleindikatorer for energiytelse.

Nelfo mener at den eneste relevante vektingsfaktoren for fastsettelse av kostnadsoptimale energikrav er energipris. Andre former for indirekte vektning bør så langt det lar seg gjøre unngås. Alternativt så gir forslaget til revidert direktiv stor nasjonal frihet i fastsettelsen av primærenergifaktorer for ulike energivarer. OED kan med dette nøytralisere de negative konsekvensene ved primærenergivektning ved å fastsette nasjonale primærenergifaktorer lik 1 for alle energivarer.

Norge må sikre at utformingen av bygningers energiattest harmoniserer med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i EUs lovverk

Forslaget til direktiv legger opp til at energimerking av bygg skal bli et enda viktigere verktøy for å øke bygningers energiytelse i Europa. Den

opprinnelige intensjonen bak energimerket var å synliggjøre energiytelsen til aktører som orienterer seg i eiendomsmarkedet, slik at disse kunne foreta opplyste valg basert på egne preferanser. I det nye direktivet skal energimerket i tillegg brukes som målestokkindikator for oppfyllelse av medlemsstatenes mål og krav om energirehabilitering av eksisterende bygningsmasse. Videre er energimerket også et viktig verktøy innen taksonomien. Energimerkesystemets metode og utforming vil med dette påvirke tilførselen av grønn kapital til bygningssektoren, også i Norge.

Nelfo er positive til at energimerket får en langt bredere anvendelse enn i dag. Det forutsetter imidlertid at Norges nasjonale metode for energimerking oppfyller de krav som er nedfelt i det felles europeiske rammeverket.

I november 2019 la Enova frem forslag til endringer i den nasjonale ordningen for energimerking av bygg. Forslaget har senere vært på offentlig høring, men OED har foreløpig ikke varslet endringer i form av forslag til forskriftsendringer. Nelfo mener Enovas forslag ikke oppfyller bestemmelser til energimerking i gjeldene bygningsenergidirektiv eller det forslag til bestemmelser i det nye direktivforslaget.

Nelfo anbefaler derfor at OED forkaster Enovas forslag, for heller å søke en utforming som harmoniserer med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i EUs lovverk og kriterier i taksonomien.

Nelfo er positive til økt fokus på tekniske installasjoner

Forslaget til revidert direktiv vektlegger de tekniske installasjonene i langt større grad enn tidligere. Samtidig utvides definisjonen av tekniske bygningssystemer ved at den inkluderer bygningssystemer og elektrisitetsproduksjon. Nelfo mener dette er en fornuftig utvikling. Dersom målet er å oppnå en kostnadseffektiv økning i bygningers energiytelse, vil det være klokt å søke en optimal kombinasjon av passive energitiltak (tiltak på klimaskjerm), aktive tiltak for effektiv energibruk (energieffektive anlegg og effektiv energiforvaltning), samt lokal energiproduksjon.

Det økte fokuset på tekniske installasjoner kommer til syne gjennom skjerpede krav til byggautomasjon og krav til selvregulerende utstyr for temperatur. Videre skal energiytelsen i alle nye eller oppgraderte tekniske installasjoner vurderes og dokumenteres. Skal vi optimalisere energiytelsen i fremtidens bygg, krever det også at vi gir energieffektive tekniske installasjoner større betydning ved fastsettelsen av minstekrav for energiytelse.

Nelfo er positiv til forslag til bestemmelser for elektrifisering av transport

Tilrettelegging for lading av elbil i garasjer og biloppstillingsplasser er ofte

svært kostbart dersom det ikke er lagt opp elektriske føringer tilpasset dette formålet. Det reviderte direktivet inneholder skjerpede bestemmelser som vil sikre en enklere og mer kostnadseffektiv etablering av ladepunkter i fremtidens bygg.

Nelfo mener det vil være store besparelser ved å sikre at alle bygninger som bygges eller rehabiliteres gjøres «ladeklare» ved å etablere føringer for ladeinfrastruktur. Vi er svært positive til at det har kommet skjerpede krav om dette i revisjonen av bygningsenergidirektivet, og vi anbefaler at OED støtter opp om forslaget.

Vennlig hilsen

Tore Strandskog

Nelfo, Direktør næringspolitikk

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.